

DR. GRABÓCZ MÁRTA ZENETÖRTÉNÉSzt A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG BECSÜLETRENDJÉVEL TŰNTETTÉK KI STRASBOURGBAN

GrabóczMárta (© Jann Pasler)

Grabócz Márta, Franciaországban élő zenetörténészt a Francia Köztársaság Becsületrendjével (lovagi fokozat – *Grade de Chevalier dans l'ordre de la Légion d'Honneur*) tüntették ki egy strasbourggi egyetemi ünnepség keretében, 2018. június 8-án. A nemzetközi hírnévű professzorasszony 28 éve tanít a strasbourggi egyetemen (amely 1991 óta többször változtatott nevet), továbbá világszerte érdeklődésre számot tartó kutatói és kutatás-szervezői tevékenységet folytat: nemzetközi tudományos konferenciák egész sorának megszervezése fűződik a nevéhez. 1986 óta 4 könyv, 10 könyvszerkesztés és 5 egyéb könyv, ill. folyóirat-szerkesztés kapcsolódik nevéhez: a kortárs zeneszerzők írásainak a publikálásában is vezető szerepet játszik (Mâche, Risset, Manoury stb.).

Eddigi életművéről Laure Marcel Berlioz, a párizsi CDMC (Centre de Documentation de la Musique Contemporaine) igazgatója mondott laudációt a kitüntetési ünnepségen:

Laure Marcel Berlioz és Grabócz Márta (2018. június 8.)

Grabócz Márta (2018. június 8.)

Grabócz Márta életrajza

Grabócz Márta (Budapest, 1952. október 10.) zenetörténész, zeneesztéta, zenekritikus, a strasbourgi egyetem tanára, a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének egykori munkatársa (1977–1990), a zenetudományok kandidátusa (1989). Jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóintézet Külső Tanácsadó Testületének (KTT) tagja.

1971–1977 között Budapesten a Zeneművészeti Főiskola hallgatója. 1977–1979 között a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének gyakornoka, 1979–1990 között tudományos munkatársa. 1980–1981 között Párizsban tanult szemiotikát és kortárs zenét, doktori disszertációját 1985-ben védte meg a Paris-Sorbonne-I egyetemen. 1986–1990 között az MTA Zenetudományi Intézetben, az első OTKA-pályázat révén az ott tervezett komputerezenei stúdió kialakítását szervezte (részben Maróthy Jánossal), majd 1989-ben, az első évben, ill. 1990-es beszüntetése előtt vezette is azt. 1991 októbere óta a strasbourgi egyetem tanára, 1995-től professzora. 1993-ban habilitált „A narrativitás három létmódja a zenében” c. témával. 1997 és 2010 között a zenei, majd a teljes művészeti kutatócsoport („Approches contemporaines de la création et de la réflexion artistique”) vezetője volt a strasbourgi egyetemen. Jelenleg a Labex GREAM (Laboratoire d’Excellence de l’Université de Strasbourg) „zenei jelentés és narratológia” csoportjának felelőse.

2009-ben, majd 2015-ben kinevezték az Insitut universitaire de France tagjának (e kinevezés jelentős egyetemi kutatási támogatást nyújt az ötéves ciklusban).

2010-ben Szabolcsi-díjjal tüntették ki, 2011-től pedig a Francia Köztársaság Akadémiai Pálmarendjének Lovagja.

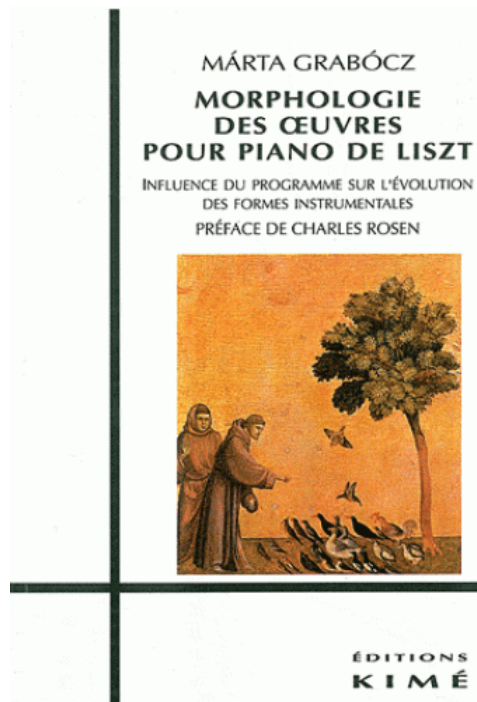
Kutatási területe a zeneesztétika, a kortárs zene, az elektroakusztikus művek, a zene szemiotikája és a zenei narratológia, többek közt Liszt zongoraműveinek a zenei jelentés elméleteire épülő elemzése.

2013-tól az „Éditions des Archives contemporaines” párizsi kiadó „Music Studies” elnevezésű sorozatának vezetője.

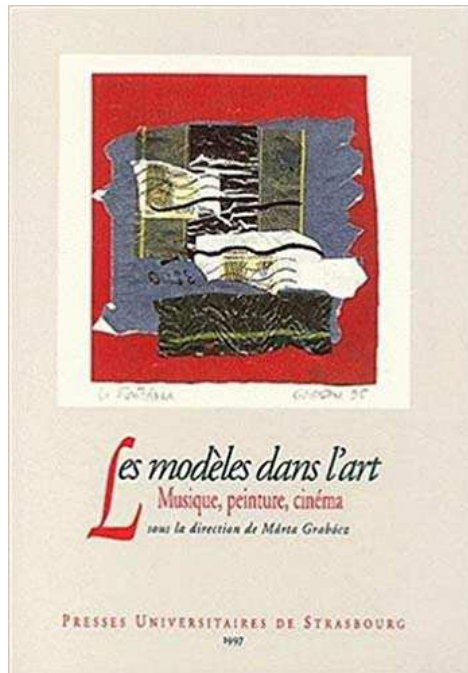
Főbb munkáiból:

Morphologie des œuvres pour piano de Liszt. Influence du programme sur l'évolution des formes instrumentales [Liszt zongoraműveinek morfológiája. A program hatása a hangszeres formák fejlődésére]; MTA Zenetudományi Intézet, Budapest, 1986 (198 oldal)

2., javított kiadás: *Morphologie des oeuvres pour piano de Liszt. Influence du programme sur l'évolution des formes instrumentales*; Kimé, Paris, 1996 (Charles Rosen előszavával)

Les modèles dans l'art. Musique, peinture, cinéma [A modellek a művészetben. Zene, festészet, film], szerk. Grabócz Márta; Presses universitaires de Strasbourg, Strasbourg, 1997 (230 oldal)

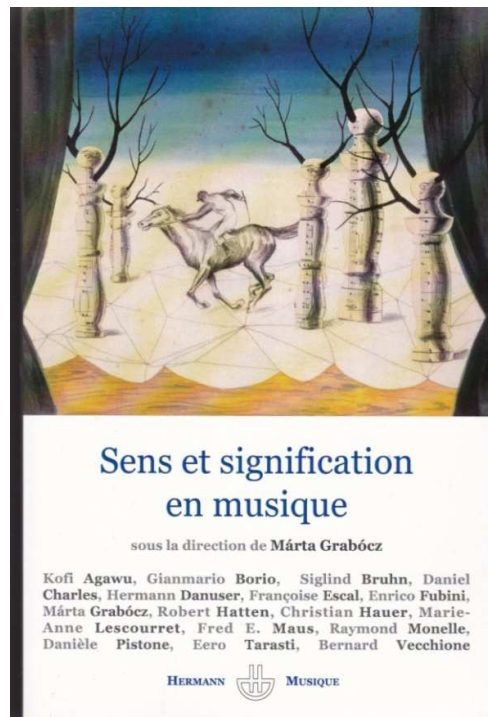

Méthodes nouvelles, musiques nouvelles. Musicologie et création [Új módszerek, új zenék. Zenetudomány és alkotás], szerk. Grabócz Márta; Presses universitaires de Strasbourg, Strasbourg, 1999 (320 oldal)

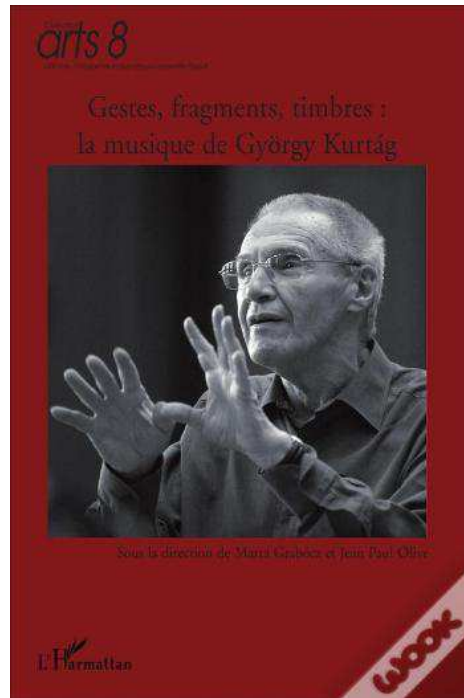

Zene és narrativitás. Írások 18–19. századi és kortárs zeneművekről; Jelenkor, Pécs, 2003
(253 oldal)

Sens et signification en musique [Értelmezés és jelentés a zenében], szerk. Grabócz Márta; Hermann, Paris, 2007 (300 oldal)

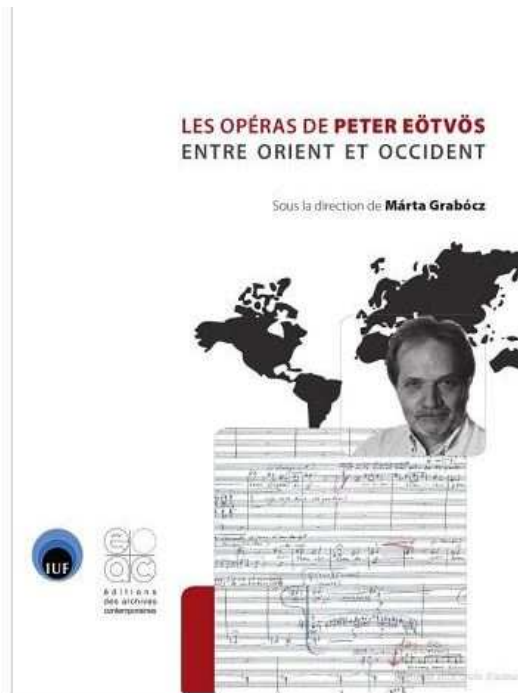

Gestes, fragments, timbres: la musique de György Kurtág. En l'honneur de son 80e anniversaire. Actes de colloque des 29, 30 et 31 mai 2006 à l'Institut hongrois de Paris [Gesztusok, töredékek, hangszínek: Kurtág György zenéje. 80. születésnapja tiszteletére.

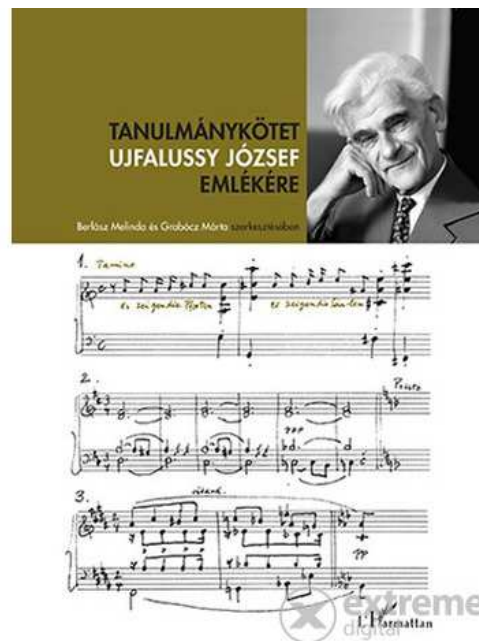
A 2006. május 29. és 31. között, a párizsi Magyar Intézetben tartott konferencia előadásai], szerk. Grabócz Márta és Jean-Paul Olive; L'Harmattan, Paris 2009 (*Arts & Sciences de l'art* sorozat, 300 oldal)

Musique, narrativité, signification [Zene, narrativitás, jelentés], L'Harmattan, Paris, 2009, Charles Rosen előszavával (*Arts & Sciences de l'art* sorozat, 380 oldal)

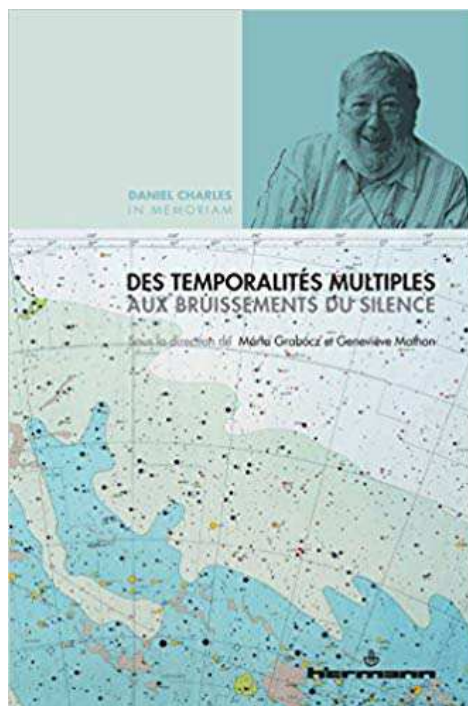

Les opéras de Peter Eötvös entre Orient et Occident [Eötvös Péter operái Kelet és Nyugat között], szerk. Grabócz Márta. Paris, EAC, 2012 (185 oldal)

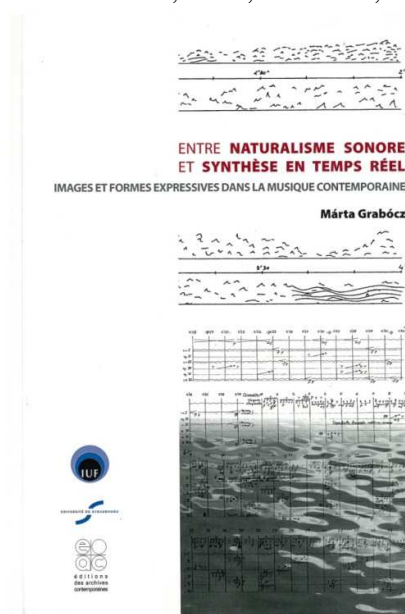

Tanulmánykötet Ujfalussy József emlékére. Tanulmányok, emlékirások, hommage-ok; szerk. Berlász Melinda és Grabócz Márta; Magyar Tudományos Akadémia, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont–L'Harmattan, Budapest, 2013 (570 oldal)

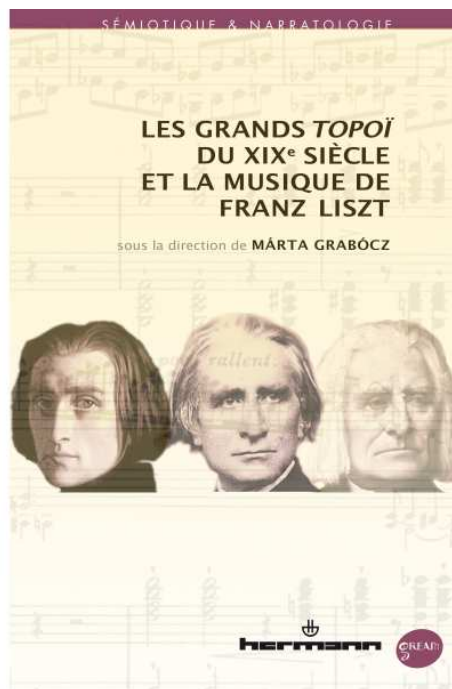

Des temporalités multiples aux bruissements du silence. A Daniel Charles in memoriam, [A többszörös időbeliségtől a csend zúgásáig. Daniel Charles emlékére], szerk. Grabócz Márta és Geneviève Mathon, Paris, Hermann, 2013 (446 oldal + CD)

Entre naturalisme sonore et synthèse en temps réel: images et expression dans la musique contemporaine. [A hangzó naturalizmustól a jelen időben történő hangszintézisig: képek és kifejezés a kortárs zenében], Éditions des Archives Contemporaines, Párizs 2013 (298 oldal)

Les grands topoi du XIXe siècle et la musique de Franz Liszt [A 19. század nagy toposzai és Liszt Ferenc zenéje], szerk. Grabócz Márta, Hermann, Paris, 2018
(négytölvü kötet, 420 oldal)

François-Bernard Mâche: le compositeur et le savant face à l'univers sonore
[François-Bernard Mâche a zeneszerző és a tudós: szembesülve a hangzó univerzummal]
szerk. Grabócz Márta és Geneviève Mathon, Hermann, Paris, 2018 (417 oldal DVD-vel)